

กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ACADEMIC ADMINISTRATION STRATEGIES FOR IMPROVING THE EDUCATIONAL QUALITY IN SMALL BASIC INSTITUTIONS

ผู้วิจัย

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์¹

Sutum thummatasananon

Sutum-t@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนา
กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กวิธีดำเนินการวิจัย
แบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนขั้นตอนที่ 1
ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์กลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการจำนวน
339 คนโดยวิธีการสุ่มกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
เทียบจำนวนจากตารางของเครซี่และมอร์แกน และ
วิธีการสุ่มแบบแบบชั้นภูมิ (Stratified Random sampling)
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพแวดล้อมจุดแข็ง-จุดอ่อนโอกาส
ภาวะคุกคาม-อุปสรรคของการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร
สถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 16 คนโดย
การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 2
การพัฒนากลยุทธ์บริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนขั้นตอนที่ 1
ร่างและประเมินกลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คนโดยการ
เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นตอนที่ 2
การตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้
โดยวิธีการ Focus Group กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบบ

ประเมินและแบบบันทึกสถิติที่ใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานและดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น PNI
ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของ
สถานศึกษาขนาดเล็กเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมพบว่า
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$) สภาพที่พึงประสงค์
ของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กเมื่อ
พิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก (\bar{X}
 $=4.29$) ในภาพรวมค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการ
บริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X}=4.29$)
สูงกว่าสภาพปัจจุบัน ($\bar{X}=3.07$) และมีค่าดัชนีความ
ต้องการจำเป็นเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 0.39

2. กลยุทธ์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็กประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 35 กลยุทธ์รอง
และ 56 วิธีดำเนินงานได้แก่กลยุทธ์ 1 กลยุทธ์การพัฒนา
สูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้
ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์รองกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์การพัฒนา
ระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 8 กลยุทธ์
รองกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาในสถานศึกษาประกอบด้วย 6 กลยุทธ์รอง
กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์การนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 6
กลยุทธ์รองและกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์การวัดผลและ
ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์รองสำหรับผลการประเมินความ
เหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์ที่อยู่ในระดับมาก

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำสำคัญ : กลยุทธ์ การบริหารวิชาการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษา

ABSTRACT

The objective of this research was to develop academic administration strategies to improve the educational quality in small basic institutions. The research was conducted in two phases. The first phase was divided into two steps. Step 1 was to study current and desired situation. The sample was 339 administrators and heads of academic departments in institutions whom were randomly chosen. Step 2 was to study surrounding, strengths and weaknesses, threats, and difficulties so academic administration by interviewing 16 of the sample who were purposively selected. The second phase of the study focused on developing the academic administration strategies for improving the educational quality in small basic institutions. It was divided into two steps. First, the academic administration strategies were drafted and evaluated based on the information from 12 experts selected by purposive sampling. Second, the appropriateness and feasibility of the strategies were validated by 9 experts who were purposively chosen to perform a focus group discussion. The instruments used for data collection were the survey, the structural interview, and the evaluation form. The statistics used were means, standard deviation, and modified priority need index (PNI).

The research findings were as follows.

1. Mean of the current situation of academic administration in small institutions under Primary Educational Service Area was at a medium ($\bar{X} = 3.07$), while mean of the desirable situation were at high level ($\bar{X} = 4.29$). Overall, mean of desired

situation of academic administration in small institutions ($\bar{X} = 4.29$) was higher than the current situation ($\bar{X} = 3.07$). In addition, PNI was at high level as well (0.39).

2. The strategies of academic administration to improve the educational quality in small basic institutions consisted of 5 major strategies, 35 minor strategies, and 56 methodologies: 1) the strategy of curriculum and learning development including 8 minor strategies, 2) the strategy of educational quality assurance development including 8 minor strategies, 3) the strategy of research for educational quality in small basic institutions including 6 minor strategies, 4) the strategy of supervision including 6 minor strategies, and 5) the strategy of educational measurement, evaluation, and credit transfer including 7 minor strategies. For the result, it revealed that the appropriateness and feasibility of the strategies were at high level.

Keywords : Strategies, Academic Administration, Developing Educational Quality

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีภารกิจหลักในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรอย่างทั่วถึงเพื่อให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้เรียนอย่างมีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนโดยมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด 32,879 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศตามหมู่บ้านและชุมชนต่างๆ เกือบทุกหมู่บ้านและมีสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ที่เรียกว่าโรงเรียนขนาดเล็กในปีการศึกษา 2557 (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2557) จำนวน 15,506 โรงเรียน หรือร้อยละ 46.83 โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนถึง 7,006 โรงเรียนและคาดว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของโรงเรียน

ขนาดเล็กทั่วประเทศทุกปีซึ่งสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันในด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการมีปัญหาที่เด่นชัดที่สุดคือครูไม่ครบชั้นและจำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อยทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายได้สังคมผู้เรียนคับแคบการเรียนรู้อาจไม่ก้าวหน้า ผู้เรียนไม่กว้างพอ ผู้เรียนจึงมีความจำกัดในการพัฒนาการเรียนรู้ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ทุกเรื่องและจากการประเมินมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กยังขาดคุณภาพจึงทำให้คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2556)

การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกขนาดให้มีคุณภาพและให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 นั้นต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่างๆในโรงเรียนการบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจหลักของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นๆ โดยดูที่ผลผลิตการศึกษาคือตัวนักเรียนว่ามีคุณภาพเพียงใดเป็นที่ยอมรับชื่นชมของสังคมหรือไม่อย่างไร โรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ผู้บริหารและครูจึงควรให้ความสนใจและทุ่มเทให้การบริหารงานวิชาการให้มากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป (จุลิจิ ภูสาระ,2545)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีภาระงานสอนและวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงมีความสนใจศึกษาพัฒนา

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนโยบายจะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กตลอดจนผลักดันให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีกลยุทธ์การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ตัวแปรที่ศึกษา

ได้แก่ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการจำนวน 436 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 339 คน โดยการสุ่ม

แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด.2545: 43-46)

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพแวดล้อมจุดแข็ง-จุดอ่อนโอกาสภาวะคุกคาม-อุปสรรคของการบริหารวิชาการฯ โดยการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 16 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการฯ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยกร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการฯ (ฉบับที่ 1) ดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูล ระยะที่ 1 ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมจุดแข็ง-จุดอ่อนโอกาสภาวะคุกคาม-อุปสรรคของการบริหารวิชาการฯ วิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์โดยวิธี SWOT Matrix แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลในการร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการฯ (ฉบับร่างที่ 1)

2. ตรวจสอบประเมินความเหมาะสมร่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการฯ (ฉบับร่างที่ 1) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบยืนยันประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการฯ (ฉบับที่ 2) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Technique) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิได้กลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเครื่องมือแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ระยะที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการ เครื่องมือแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสมเป็นไปได้อย่างกลยุทธ์การบริหารวิชาการฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุริยราชธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และขอรับคืนทางไปรษณีย์ (โดยผู้วิจัยแนบซองติดแสตมป์จำนวนของส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนที่ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุริยราชธานี ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ฯ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ดัชนีประเมินความต้องการจำเป็นใช้สูตร (Modified Priority Needs Index : PNI_{Modified}) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม-อุปสรรคของการบริหารวิชาการฯ โดยวิธี SWOT Matrix และวิเคราะห์แบบ

สัมภาระ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยการพรรณาสังเคราะห์การวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) และในภาพรวมค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (ค่าเฉลี่ย=4.29) สูงกว่าสภาพปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย=3.07) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ 0.39

2. กลยุทธ์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 35 กลยุทธ์รอง และ 56 วิธีดำเนินงานได้แก่กลยุทธ์ 1 กลยุทธ์การพัฒนาสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 8 กลยุทธ์รองกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 8 กลยุทธ์รองกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาประกอบด้วย 6 กลยุทธ์รองกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์การนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 6 กลยุทธ์รองและกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์การวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์รองและผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์ของการบริหารงานวิชาการฯ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เป็นเพราะว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คาดหวังผู้บริหารสถานศึกษาและครูพึงตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของพิชัย

เส็งยมจิตต์ (2542:54-55) ที่กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่าเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาทุกแห่งที่จะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคน ผู้อำนวยการสถานศึกษาจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของงานวิชาการเข้าใจระบบและขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารเพื่อที่จะบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของช่อรัตดา เกสทอง (2550:92) ได้วิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กโดยรวมพบว่ามีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) และในภาพรวมค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (ค่าเฉลี่ย=4.29) สูงกว่าสภาพปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย=3.07) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนจึงต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของงานวิชาการเข้าใจระบบและขอบข่ายงานที่มีการจัดระบบงานนิเทศงานติดตามและพัฒนางานวิชาการดังที่กมลภูประเสริฐ (2545:6) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเอาใจใส่ดูแลการบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องตระหนักให้ความสำคัญกับงานวิชาการสอดคล้องกับผลการวิจัย ชนนภรณ์ ศรีคงเพชร (2557) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากคือ 0.39 ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่มีความต้องการ 3 ลำดับแรกมาอภิปรายดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ตั้งที่กรมวิชาการ (2545:5) เสนอไว้ว่าหลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและมุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งในมาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพลำดับที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนตามหลักสูตรตั้งที่กรมวิชาการ (2545:10) ได้เสนอไว้ว่าการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตลอดจนกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจตามความถนัดของผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนและมีการพัฒนาครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ สุขพิทักษ์ (2555:128) ได้วิจัยกลยุทธ์การบริหารคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนมีความต้องการอยู่ในระดับมากลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาทั้งนี้เป็นเพราะว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไม่เข้มแข็งย่อมส่งผลต่อการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสมศ. สอดคล้องแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2544:107) ได้กล่าวว่าสถานศึกษาต้องจัดให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและต้องมีความชัดเจนโดยทุกเรื่องโดยใช้วงจรคุณภาพที่เรียกว่า PDCA กล่าวคือ ต้องมีการร่วมกันวางแผนมีการร่วมกันปฏิบัติตามแผนมีการร่วมกันตรวจสอบและมีการร่วมกันปรับปรุงจนครบวงจรตั้งแต่วงจรการเรียนรู้ของผู้เรียนวงจรการสอนของครูวงจรการบริหารของผู้บริหารวงจรการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาและวงจรการดำเนินงานของความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายสอดคล้องกับงานวิจัย พงษ์ศักดิ์ สุขพิทักษ์ (2555:128) วิจัยกลยุทธ์การบริหารคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 พบว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 ทุกแห่งมีการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. กลยุทธ์การบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีประเด็นที่น่าอภิปรายดังนี้

2.1 กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการการเรียนรู้มีประเด็นที่จะอภิปรายดังนี้ กลยุทธ์รองที่ 1 กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีศักยภาพในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคใหม่ๆ และวิธีการสอนหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนดังที่กรมวิชาการ (2545:5) ได้เสนอให้หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนและมุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 ซึ่งในมาตรา22ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและแนวคิด รุ่งรัชดาพร เหวะชาติ (2551:41) กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกในการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัครวิทย์ ศรีใจอินทร์ (2552:279) ศึกษาการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแบบเรียนรวมพบว่ากลวิธีการดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะทำให้เกิดผลสำเร็จต้องจัดให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนเข้ารับการอบรมในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะโดยให้ศึกษานิเทศก์เป็นที่เลี้ยง

ส่วนกระบวนการจัดการเรียนรู้มีประเด็นที่จะอภิปรายคือกลยุทธ์รองที่4กลยุทธ์การพัฒนาครูผู้สอนในการผลิตและการใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายและการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ต้องอาศัยเทคโนโลยีอย่างหลากหลายและการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความ

พอเพียงแก่ครูที่จะเลือกใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างได้ผลดังที่กรมวิชาการ, (2545) เสนอไว้ว่าโดยปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีการนำวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาต่างๆอย่างกว้างขวาง เช่นการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งทำให้มีความสะดวกรวมทั้งการสื่อสารด้วยระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (ElectronicMail:E-Mail) ที่เปิดกว้างให้บุคคลเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายการใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน(ComputerAidedInstruction: CAI) การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยเรียน(Computer Aided Learning: CAL) เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สถานศึกษาต้องจัดหาหรือจัดให้มีขึ้น และต้องมีการพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถในการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติพงษ์ สุขขนาด (2554:89-91) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านทุ่งกวาว สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านจัดการกระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย การผลิตและการใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายและการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนเน้นการปฏิบัติด้วยกิจกรรมไม่เน้นการท่องจำการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ได้ทำคิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและใฝ่รู้จัดการเรียนการสอนด้านต่างๆ อย่างสมดุลและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยระบบ PDCA

2.2 กลยุทธ์ 2 กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีประเด็นอภิปรายดังนี้กลยุทธ์รองที่1กลยุทธ์การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนอื่นๆในการประเมินคุณภาพภายในเพื่อรองรับการ

ประเมินคุณภาพภายนอกและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งนี้เป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบหลักเกณฑ์และวิธีการเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตามภารกิจดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2544:107) ได้กล่าวว่าสถานศึกษาต้องจัดให้งานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและต้องมีความชัดเจนโดยทุกเรื่องโดยใช้วงจรกิจกรรมที่เรียกว่า PDCA กล่าวคือต้องมีการร่วมกันวางแผนมีการร่วมกันปฏิบัติตามแผนมีการร่วมกันตรวจสอบและมีการร่วมกันปรับปรุงจนครบวงจรตั้งแต่วงจรการเรียนรู้ของผู้เรียนวงจรการสอนของครูวงจรการบริหารของผู้บริหารวงจรการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาและวงจรการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายและสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อิศรายุทธ ศรีใจอินทร์ (2552:279) ศึกษาการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแบบเรียนรวมพบว่ากลยุทธ์สนับสนุนโรงเรียนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนอื่นๆ ในการประเมินคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3 กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจคือกลยุทธ์รองที่ 6 กลยุทธ์การพัฒนาครูในการทำวิจัย

และนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาอย่างเป็นระบบโดยมีการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเรื่องนั้นๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาตั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 30 ระบุว่าให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาสอดคล้องงานวิจัย ประทุมพร โมหิน (2553:59-60) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานทางการศึกษาหนองมะโมงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทพบว่าแนวทางการพัฒนาผู้บริหารต้องส่งเสริมช่วยเหลือครูเรื่องการทำวิจัยเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนส่งเสริมติดตามผลการทำวิจัยและนำมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและต่อเนื่องมีการรายงานผลการทำวิจัยในชั้นเรียนเร่งรัดพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.4 กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจคือกลยุทธ์รองที่ 4 กลยุทธ์การจัดทำเครื่องมือการนิเทศและตารางการนิเทศให้สอดคล้องกับแผนการบริหารงานวิชาการทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากการศึกษาพบว่าผู้บริหารและครูขาดการจัดทำเครื่องมือการนิเทศและตารางการนิเทศให้สอดคล้องกับแผนการบริหารงานวิชาการสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกสรแจ่มสกุล (2552:80-82) ที่ได้เสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์ปรับปรุงเครื่องมือโครงการกำกับติดตามผลของการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรและเป็นปัจจุบันทันสมัยส่งเสริมให้สร้างเครื่องมือโดยเร่งรัดให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดการอบรมและมีความชัดเจนของการนิเทศของเขต

พื้นที่การศึกษาและกลยุทธ์รองที่ 5 กลยุทธ์พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถในการนิเทศรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากการวิเคราะห์สภาพภายในมีจุดแข็งคือเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมการนิเทศรูปแบบต่างๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกสรีแจ่มสกุล (2552:80-82) ที่ได้เสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาประกอบด้วยกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนครูให้อบรมดูงานด้านการจัดทำรายงานนิเทศให้ต่อเนื่องและกำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศให้ชัดเจน

2.5 กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์การวัดผลและประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีประเด็นที่น่าอภิปรายกลยุทธ์รองที่ 3 กลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดส่วนมาตรา 26 ระบุว่าให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติการสังเกตพฤติกรรม การเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่กันไป กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมดังนั้นในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงจึงเป็นการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียนการใช้ข้อมูลที่หลากหลายคุณภาพของผลงานของผู้เรียนเน้นการบูรณาการความรู้ความสามารถหลายๆ ด้านตลอดจนประเมินด้านความคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และเน้นการมีส่วนร่วมในการประเมินจากผู้ปกครองครูและการประเมินตนเองของผู้เรียนโดยมีเครื่องมือในการวัดได้แก่แบบบันทึกข้อมูลการสังเกตแบบสัมภาษณ์แฟ้มสะสมงาน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในสร้างและพัฒนาเครื่องการวัดและ

ประเมินสอดคล้องกับผลการวิจัย ประทุมพร ไมหิน (2553:59-60) ศึกษาการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานทางการศึกษาหนองมะโมงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมชัยนาทพบว่าแนวทางด้านการวัดผลและประเมินผลได้แก่ผู้บริหารให้ความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลพร้อมทั้งสร้างความตระหนักแก่ครูในการสร้างเครื่องมือวัดผลและการประเมินผลที่ชัดเจนหลากหลาย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กพบว่าความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนลำดับที่ 2 ซึ่งถือเป็นการมีความสำคัญจำเป็นในระดับมาก

1.1 การพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้เทคนิคใหม่ๆ และวิธีการสอนหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก

1.2 การพัฒนาครูผู้สอนในการผลิตและการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลายและการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากการศึกษาจุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพบว่า

2.1 ควรสนับสนุนให้มีเครือข่ายการวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2 ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2.3 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

2.4 สถานศึกษายังไม่มีระบบการนิเทศการสอนที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมควรวางแผนและติดตามผลการนิเทศการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2.5 ครูยังขาดดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากระบบการปฏิบัติและผลงาน

2.6 ควรพัฒนาครูในการทำวิจัยและนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนรู้อและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2.7 สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนอื่นๆในการประเมินคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและพัฒนาาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียนเนื่องจากผลการวิจัยพบว่ารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลายดังนั้นควรได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษาเนื่องจากผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กประกอบด้วย 1) กลยุทธ์การพัฒนาสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์การพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน 3) กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 4) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษาและ 5) กลยุทธ์การวัดผลและประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนดังนั้นควรได้มีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก

Bibliography

- Boonprasert, Authai. (1997). Curriculum and Academic Administration in school. Bangkok: S.D. Press.
- Department of Curriculum and Instruction Development. (2002). Handbook of the Activities Management for Student's Developing. Bangkok : Express Transportation Organization of Thailand.
- Kaewdang, Rung. (2003). School management entity. Bangkok : Thai Wattana Panish Press.
- Kesthong, Chorada. (2007). The Presentation Guidelines for the Academic Administration in the small school in Authaithani Primary Educational Service Area Office. Thesis. Nakornsawan : Nakornsawan Rajabhat University.
- Ministry of Education. (2003). Handbook of the Academic Administration of Basic Educational schools. Bangkok : Express Transportation Organization of Thailand.
- _____. (2007). Guidelines for Administrative Decentralization and Education Administration of Primary Educational Service Area Committees, Defining Criteria and Method of Administrative Decentralization in official (2007). Bangkok: The Federation of Savings and Credit Cooperatives of Thailand.

Mohin, Prathumporn. (2011). **The Presentation Guidelines for Academic Administration in Nong Ma Mong cooperation school center in Chainart Primary Educational Service Area Office Nakornsawan.** Nakornsawan Rajabhat University.

Office of the Basic Education Commission. (2013). **Frameworks of the development of Basic Educational Curriculum 2001.** Bangkok : The Federation of Savings and Credit Cooperatives of Thailand.

Pajeen, Natthapon. (2007). **Problems and Solutions of the development of Academic Administration in Chonburi Primary Educational Service Area Office 2.** Chonburi : Burapha University. Phoklin, Suwimon. **The development of academic cooperation model for developing Educational Administration in small basic school.** Pitsanulok : Naresuan University.

Phuprasert, Kamol. (2001). **Academic Administration of the Education School.** Bangkok : Borrisat Pim Press. _____ . (2002). **Academic Administration of the Education School.** 2nd Edition. Bangkok : Meteehip.

Phusara, Ruji. (2002). **Educational Administration in School.** Bangkok : Book Point Press.

Prasittinawa, Mayuree. (2012). **Problems and Solutions of the Academic Administration In the Chum Chon Wimonwitthaya municipal school.** Trad. Chonburi : Burapha University.

Sangaunnam ,Jantarane. (2002). **Institution Administration Theories and Guidelines.** (2nd Edition). Bangkok : Book Print Press.

Srikongpetch, Chanunporn. (2014). **The Development Academic Administration Model of Basic School in Kalasin Primary Educational Service Area Office 2.** Thesis : Mahasarakam University.

Siribanpitak, Priti. (1999). **Strategic Planning Team.** Document for the strategic planning training.

Srisaard, Boonchom. (2002). **Basic research.** (7th Edition). Bangkok : Suveeriyasarn Press.

Sukphitak, Phongsak. (2012). **Strategies of Academic Administration in Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 3.** Ubon Ratchathani : Ubon Ratchathani University.

Suknak, Adiphong. (2011). **The Development of Planning Academic Administration Model Thong Kraud School Chonburi Primary Educational Service Area Office 3.** Chonburi : Burapha University.

Wahachart, Rungkwachadaporn. (2007). **Educational Administration in Basic School.** Songkha : Thaksin Book.

Wamnin, Suthathip. (2009). **The development Model of Academic Administration in Primary Educational Service Area Office.** Thesis. Bangkok : Kasetsart University.